

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

No1

2026
yanvar

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[™]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX
COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 786 sahifa.
2026-yil, yanvar

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УЗБЕКИСТАНА.....	26
Каракулов Фарход Зайпудинович	
TRANSPORT TIZIMIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA TAKOMILLASHTIRISH USULLARI	33
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARNING SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI BAHOLASH	38
Achilov Ilmurad Nematovich	
TURIZM OBYEKTLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	45
Toshtemirov Xojiakbar Qahramon o'g'li	
КАЧЕСТВО КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКОВ УЗБЕКИСТАНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРОБЛЕМНЫХ КРЕДИТОВ	51
Алиева Сусанна Сейрановна	
ВЛИЯНИЕ ЛИБЕРАЛИЗАЦИИ И РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ НА РАЗВИТИЕ ОВЦЕВОДСТВА И КАРАКУЛЕВОДСТВА В ГЛОБАЛЬНОМ МАСШТАБЕ	58
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
BARQAROR INVESTITSİYALAR: IQTISODIYOTDAGI ROLI VA DOLZARBLIGI	65
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
KRAUDFANDING – BARQAROR RIVOJLANISHNI AMALGA OSHIRISH UCHUN INNOVATSION MOLIYAVIY VOSITA SIFATIDA.....	71
Ashurova Oltin Yuldashevna	
FUQAROLIK JAMIYATI INSTITUTLARINI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASHDA MOLIYAVIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	78
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI UCHUN BARQAROR BREND QIYMATINI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	84
Bekmurod Davlatmurotovich Ollaberganov, Zilola Baxramovna Abdikarimova	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA KORPORATIV BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	89
Atajanov Kamal Atavayevich	
AVTOTRANSFORMATORLARNING TASHQI MAGNIT MAYDONINING MATEMATIK MODELI	96
Pirmatov Nurali Berdiyrovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Baxriddinov Begzod Alibek o'g'li	
O'ZBEKISTON VA JAHON AMALIYOTIDA BUDJET MUASSASALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING RIVOJLANISHIGA RETROSPEKTIV TAHLIL	101
Berdiyev Toshkenboy Panjiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: RISKGA ASOSLANGAN YONDASHUV VA AMALIY MEKANIZMLAR	108
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li	
TIJORAT BANKLARI DEPOZIT BAZASINI MUSTAHKAMLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	113
Shayxiev Boburbek Ulug'bekovich	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING KONSEPTUAL MODELI.....	120
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	

GEODEZIYA VA GIS TEXNOLOGIYALARINING INTEGRATSIYASI.....	125
Ziynura sabirova	
RESPUBLIKADA UY-JOY QURILISHI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGINING O'RNI	129
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА АО «УЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙУЛЛАРИ» В УСЛОВИЯХ СТРУКТУРНЫХ РЕФОРМ.....	133
Кадилова Шарофат Амоновна	
KASBLARNI MODERNIZATSIYA QILISH VA MEHNAT BOZORINING YANGI MODELINI BARPO ETISH	139
Ruziyev Oybek Abdumuminovich, Nurboyev Jaloliddin Mamadiyevich	
O'ZBEKISTONDA AVTOMOBIL BIZNESINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	143
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
QISHLOQ JOYLARIDA MEHNAT RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	148
Amaniyazova Rayhan Bayniyazovna	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЭКСПЛУАТАЦИОННОЙ УСТОЙЧИВОСТИ МАЛОМОЩНЫХ СЕТЕВЫХ СОЛНЕЧНЫХ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ СТАНЦИЙ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА	153
Кудратов Афзалхужа Рустамович, Далмурадова Наргиза Нуриллаевна, Шогучкаров Санжар Кодирович	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI	161
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	
INNOVATSION BANK EKOTIZIMLARINING TIJORAT BANKLARI RIVOJLANISHIDAGI ROLI	165
Aliyev Hasan Rayimjonovich	
ANALYSIS OF FACTORS OF INTENSIVE ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN	171
Sharipov Kamil	
SUN'IY INTELLEKT – TO'RTINCHI SANOAT INQILOBINING ASOSI.....	176
Kalonov Muxiddin Baxriddinovich	
KORXONALARDA MOLIVAVIY BOSHQARUVNING TASHKILIIY VA IQTISODIY MASALALARI	187
Jumayev Samariddin Ziyodullaevich	
YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASI ASOSIDA KICHIK BIZNES FAOLIYATINI OSHIRISH YO'LLARI	193
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TALABALARDA O'Z-O'ZINI TARTIBGA SOLISH KO'NIKMALARINING RIVOJLANISHIDA INTERAKTIV TA'LIM PLATFORMALARINING O'RNI	198
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Gulnora Abdullo qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING XORIJIY TAJRIBASI	203
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
XORAZM VILOYATIDA KAMBAG'ALLIK DARAJASINING O'ZGARISHI VA BU JARAYONGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	208
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
IQTISODIY-MATEMATIK VA SSENARIYLI YONDASHUVLARDAN FOYDALANIB SANOAT RIVOJLANISHINI BAHOLASH VA PROGNOZLASH	213
Turdiyev Ulug'bek Qayumovich, Qayumova Nurafshona Ulug'bek qizi	
EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINING DOLZARBLIGI.....	217
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	

LEGAL AND INSTITUTIONAL FOUNDATIONS OF ECONOMIC COOPERATION BETWEEN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN AND INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS	222
Yovkochev Sherzod	
ICHKI AUDIT FUNKSIYALARINING ICHKI NAZORATNI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI	228
Tursunov Shohruxmirzo Baxtiyor o'g'li	
MOSH DONINI YANCHIB Olishda qo'llaniladigan qurilmani loyihalash	232
Qurbanov Abdimalik Jo'rayevich	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SAMARADORLIKNI BAHOLASH: INSTITUTSIONAL MEXANIZMLAR, RAQAMLI YECHIMLAR VA AMALIY KUTILMALAR	239
Sarvar Saidov Xayrulloevich	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI DOIRASIDA UNING INFRATUZILMASINI TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH BORASIDA TAVSIYALAR	244
Tashov Mizrob Maxmudovich	
DAVLAT BOSHQARUV ORGANLARIDA INSON KAPITALINI BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARI	251
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
ФИНАНСЫ И ВЫСШАЯ МАТЕМАТИКА В КОНТЕКСТЕ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	257
Айматова Фарида Хуразовна	
ZAMONAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING ROLI	263
Salayeva Dilafro'z Aybekovna	
ДИАГНОСТИКА СИНХРОННОГО ДВИГАТЕЛЯ НА ОСНОВЕ ИЗМЕРЕНИЯ ВНЕШНЕГО МАГНИТНОГО ПОЛЯ	267
Пирматов Нурали Бердярович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Мамуров Алмас Жумабой угли	
XORIJIIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI ASOSIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI VA XUSUSIYATLARI	275
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В СДЕЛКАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ	279
Ли Илларион Георгиевич	
KO'P YADROLI CPU VA GPU ARXITEKTURALARIDA DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI SONLI YECHISH UCHUN PARALLEL ALGORITMLARNI ISHLAB CHIQUISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH	284
Ismailov Shixnazar Rashid o'g'li, Ubaydullayev Farrux Fathulla o'g'li, Odilov Asliddin Isoq o'g'li	
СИСТЕМАТИЧЕСКОЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ — ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИКИ	291
Муталов Абдуазим	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYALARNING HUDUDIIY TARKIBI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	295
Ermamatov Shonazar Jumakulovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSIYA SIYOSATI: INSTITUTSIONAL VA RAQAMLI ISLOHOTLAR	302
Sobirov Yo'ldoshboy Ro'zimboevich	
QASHQADARYO VILOYATINING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHIIYATI VA BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	310
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
TEMIR YO'L STANSIYALARIDA STRELKALI O'TKAZGICH QURILMALARI BO'YICHA YO'L QO'YILGAN NOSOZLIKLAR VA ULARNING TAHLILI	315
Yunusova Gulshanoy Umarali qizi	

SANOAT KORXONALARIDA ASOSIY FONDLARDAN VA ISHLAB CHIQUVATIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI.....	320
Ulashev Xubbim Askarovich	
TURLI YO'L SHAROITLARIDA TO'QNASHUV PAYTIDA TORMOZLASH VA BOSHQARUV PARAMETRLARI	324
Uralbayev Anvar Ubaydullayevich	
YANGI YARATILGAN MAHALLIY DURAGAY PILLALARNI YAKKA CHUVISH NATIJALARINING TAHLILI.....	328
Sobirov Qo'ziboy Erkinovich	
UY-JOY KOMMUNAL XIZMAT KO'RSATISHNI ZAMONAVIY YO'LLARI.....	332
Boboqulov S.B.	
TARJIMON DASTURLARIDA MULTITILLARNI TASNIFLASH: MAVJUD YONDOSHUVLAR VA MUAMMOLAR	338
Maxmudjanova Sayyora Yashin qizi	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA ICHKI AXBOROT TIZIMLARINING MODERNIZATSIYASI ORQALI ISHLAB CHIQUVATIDAN JARAYONLARINI OPTIMALLASHTIRISH	343
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
NEFT VA GAZ TERMINOLOGIYASINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI.....	349
Jo'rayeva Malohat Muhammadovna, Quryozova Gulshan Akmal qizi	
УСИЛЕНИЕ РОЛИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В ДОСТИЖЕНИИ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УЗБЕКИСТАНЕ	355
Гимранова О. Б.	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA OPERATSIYALARINING AHAMIYATI.....	361
Yuldashev Fozil Turapovich	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI HISOBLASH VA UNDIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	373
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ВЛИЯНИЕ КАЧЕСТВА ПУБЛИЧНОГО ФИНАНСОВОГО УПРАВЛЕНИЯ НА ДИНАМИКУ ЭКОНОМИКИ	377
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
DIVIDEND SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHDA FOYDA SIFATI VA FOYDANI BOSHQARISHNING TA'SIRI.....	383
Eshev Furqat A'zamovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ УМНЫМ ГОРОДОМ НА БАЗЕ ЦИФРОВЫХ ПЛАТФОРМ С ОРИЕНТАЦИЕЙ НА ЧЕЛОВЕКА	388
Рахимова Мадина Шухрат кизи	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA HISOB SIYOSATINING USLUBIY JIHATLARI	393
Toshpo'latov A. A.	
MOLIYAVIY HISOBOT ISHONCHLILIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	398
Zufarova Zilola Rahim qizi	
RAQAMLI PUL TIZIMINING KORRUPSIYA VA YASHIRIN IQTISODIYOTGA QARSHI KURASHDAGI INSTITUTIONAL AHAMIYATI.....	403
Putatov Dilshod Xaqberdiyevich, Abdiyev Mansur Musurmonovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA SOLIQ HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	408
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
АКТИВИЗАЦИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНВЕСТИЦИЙ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ В УСЛОВИЯХ ПРИАРАЛЬЯ (НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН).....	411
Жоллыбеков Хурмет Бахыт улы	

KORPORATIV MUNOSABATLAR ISHTIROKCHILARINING HUQUQLARINI HIMOYA ETISH VA TA'MINLASHNING HUQUQIY-IQTISODIY SHAKLLARI	416
Rustamova Dilbar Rustamovna	
IQTISODIY TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA STRATEGIK MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY Tajribalari	423
Ismadiyarov Alisher Abduraxmon o'g'li	
METALLURGIK TEXNOGEN CHIQINDILARDAN KAMYOB METALLARNI AJRATIB Olish TEKNOLOGIYASI	427
Qayumov Oybek Azamat o'g'li, Ro'ziyev Ulug'bek Mamarasulovich, Abdullayev Farruh Odiljon o'g'li	
TRANSCHEGARAVIY ELEKTRON SAVDONI TAKOMILLASHTIRISHDA XO'JALIK ALOQALARI LOGISTIKASI	434
Yakubov Maksadxan Sultaniyazovich, Jumaboev Behzod	
YASHIL IQTISODIYOTGA INVESTISIYALARNI JALB QILISH	443
Raimjanova Madina Asrarovna	
O'ZBEKISTONDA ZARGARLIK XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	448
Azizova Roxila Baxodir qizi	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATIDA INVESTITSİYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELASHTIRISH	452
Isakova Naima Ikromjonovna	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR IQTISODIYOTIDA AJ "HUDUDIY ELEKTR TARMOQLARI" MOLIYAVIY BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASH YO'LLARI	459
Bo'ranboyeva Shoira Rustamovna	
"QISHLOQ HUDUDLARIDA XOTIN-QIZLARNING BARQAROR TURMUSH TARZINI TA'MINLASHDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING O'RNI VA AHAMIYATI"	466
Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi, Niyozova Ruxsora	
SMART TOURISM KAK INSTRUMENT USTOYCHIBOYO RAZVITIYA TURISTSKIX REGIONOV: MEJDUHARODNYY OPIYT I REGIONALNAYA ADAPTIATSIYA	471
Usmanova Aziza Bahodirovna	
XUFIYONA IQTISODIYOT KO'LAMINI QISQARTIRISHDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI RIVOJLANTIRISHNING TUTGAN O'RNI	477
Atamurodov To'liqn To'ymurodovich, Mamatkulov Salimjon Rahmonkulovich, Abdiyev Mansur Musurmonovich	
IQTISODIYOTDA TURIZM O'RNINI STATISTIK TAHLILINING XALQARO STANDARTLARI VA TAJRIBALARI	482
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH TIZIMIDA BANK KREDITLARINING O'RNI VA AHAMIYATI	489
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
XALQARO MOLIYA BOZORLARIDAN MOLIYAVIY RESURLARNI JALB ETISHDA SUVEREN KREDIT REYTINGLARINING O'RNI	494
Mamadaliyev Poziljon Mansurjon o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA MIJOZLAR BILAN O'ZARO MUNOSABATLAR RIVOJLANISH HOLATI TAHLILI	500
Ismailova Ma'mura Eldorovna	
MILLIY SANOAT RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INSON KAPITALINING O'RNI	506
Yunusov Foziljon G'ulomqodirovich	
XONDIZA KONI POLIMETALL RUDALARINI FLOTATSIYALASHDA REAGENT REJIMINI TAKOMILLASHTIRISH	511
Shodiyev Abbas Ne'mat o'g'li, Egamberdiyev Baxtiyor Barat o'g'li	
EKSPORT-IMPORT OPERATSIYALARI BO'YICHA MUDDATI O'TGAN DEBITOR QARZDORLIKNI ANIQLASHDA RAQAMLI SOLIQ NAZORATI MONITORINGINING QO'LLANILISHI VA SAMARADORLIGI	517
Tashmuxeamedov Dilmurod Mirabzalovich	

SOLIQ SALOHİYATIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING TA'SIRI	522
Jurayev Xusan Atamuratovich	
IMPROVING MECHANISMS FOR ATTRACTING FOREIGN INVESTMENTS	528
Sobirov A. Abdurasul	
MINTAQADA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSİYALARNING AHAMIYATI	533
Masharipov Sardorbek Farxadovich	
TECHNOLOGY-DRIVEN VISITOR MANAGEMENT SYSTEMS FOR ENHANCING MUSEUM EXPERIENCE AND PERFORMANCE	539
Ibroximova Aziza Abbasovna	
XALQARO MOLİYAVIY INSTITUTLARNING O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	545
Kurbonbekova Moxichexra Turobjonovna	
NAVOIY KON-METALLURGIYA KOMBINATIDA "AQLLI KON" KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISH TAJRIBASI	551
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
INVESTITSIYA JARAYONLARINING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHGA STRATEGIK TA'SIRI	556
Ibrohimov Behzodbek Baxromjon o'g'li	
SAMARQAND VILOYATI SAVDO KORXONALARI FAOLIYATINING TASHKILY VA IQTISODIY XUSUSIYATLARI	562
Toxirova Gullola Mirkamolovna	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ СТРЕЛКОВОГО СПОРТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	568
Юсупов И.	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	573
Тарават Абдул-Салам	
MAHALLIY AHOLINING ISHTIROKINI TA'MINLASH TIZIMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI TURISTIK MINTAQALARNI RIVOJLANTIRISH ZARURATI	581
Abduxamidov Sarvar Adxamovich	
MUQOBIL ENERGIYA VOSITALARINI JORIY ETISH HOLATINING STATISTIK TAHLILI	586
Ashurov Azizbek Ergash o'g'li	
YANGI O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI	592
Qurbanova Muazzam Fazliddinova	
MEHMONXONA SANOATIDA ESG TUSHUNCHASI VA UNING AHAMIYATI	596
Xusenova Mexrangiz	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKCHILIK ASOSIDA HUDUDLARNING INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH VA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISH	600
Amirova Dilshoda, Usmonova Shahrinoz Ilhom qizi	
MINTAQQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANISHIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINING ROLINI EMPIRIK JIHATDAN TAHLILI	605
Bekbergenov G'ayrat Shuxratovich	
NITROGEN FIXATION CHARACTERISTICS OF AZOLLA CAROLINIANA UNDER THE INFLUENCE OF HEAVY METAL (CR ⁶⁺)	610
Sh. Azimov, E. Egamberdiev, S. Turabdajanov	
EKOLOGIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT SIYOSATI VA NORMATIV-HUQUQIY TARTIBGA SOLISHNING TA'SIRI	616
Mirzayeva Nilufar Sabirjanovna	

«O'ZBEKNEFTGAZ» AKSIYADORLIK JAMIYATIDA «ESG» STANDARTLARINI JORIY ETISH	622
Ibragimova Saodat Abdumo'minovna, Xusainov Ravshan Raximovich	
O'ZBEKISTON SANOATINING HOZIRGI HOLATI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLARI DINAMIK TAHLILI	627
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
SOLIQ TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASH: KLASSIK VA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	634
Ugay Darya Sergeevna, Raxmonov Doniyor Ixtiyor o'gli, Mamanov Alisher Umbarovich	
MEVA-SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING EKSPORT SALOHİYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING DINAMIK TAHLILI	642
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
KORXONALAR IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI	647
Jamoliddinov Jobirbek Bohodir o'g'li	
KICHIK BIZNES SEKTOR FAOLIYATI IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA	652
Batirova Raxima Abduljabbarovna, Sirojiddinov Ikromiddin Qutbiddinovich	
MINTAQALAR MIQYOSIDA FARMATSEVTIKA SANOATINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR MAQSADLARI HAMDA ULARNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI	656
O'taganova Umida Egamberdi qizi	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA INVESTITSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	663
Nazirova Sayyora Baxtiyorovna	
MAHALLIY JUN TOLALARINING GEOMETRIK VA FIZIK-MEXANIK XOSSALARINI NOTO'QIMA MATOLAR ISHLAB CHIQARISH TEXNOLOGIYASI NUQTAI NAZARIDAN TADQIQ ETISH	667
Ermatov Shavkat Qulmatovich, Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
TADQIQOT DIZAYNINI ISHLAB CHIQISH JARAYONIDA GIPOTEZALARNI SHAKLLANTIRISH, O'ZGARUVCHILAR TIZIMINI TANLASH VA EKONOMETRIK IDENTIFIKATSIYA STRATEGIYASINI ASOSLASH	671
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li, Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA TURIZM XIZMATLARI BOZORI HOLATI VA UNING MUAMMOLARINI TAHLIL QILISH USULLARI	678
Xudayberganov Dilshod Tuxtabayevich	
O'ZBEKISTONDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARI AKSIYALARI NARXINI O'ZGARISHI TAHLILI	682
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
QASHQADARYO VILOYATIDA IJTIMOY-IQTISODIY TIZIMLARNI SAMARALI BOSHQARISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	688
Alimov Fazliddin Xalimovich	
TEMIR YO'L TRANSPORTI QUYMA DETALLARINING KIMYOVIY TARKIBI VA MEXANIK XOSSALARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI TADQIQ ETISH	693
Tursunov Nodirjon Qayumjonovich, Saidraximov Azizjon Azim o'g'li, Nuriddinov Otabek Shuhrat o'g'li	
KAM QAVATLI TURAR-JOY BINOLARINI QURISHDA AN'ANAVIY QURILISH ASHYOLARIDAN FOYDALANISHNING IJOBIY TOMONLARI	702
Toshniyozov Otabek Hakimovich	
МИГРАЦИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА КАК ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА	706
Аскарова М.Т.	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФИНАНСОВОГО УЧЕТА В ЧАСТНОМ МЕДИЦИНСКОМ УЧРЕЖДЕНИИ	711
Алимджанова Юлдуз Азизовна	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI BAHOLASHNING BELGILOVCHI ASOSIY KO'RSATKICHLARI VA ULARNING NAZARIY AHAMIYATI	718
Mavrulov Ravshan Nematjonovich	

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI ASOSIDA INFRATUZILMA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	724
Saidova Kamolat Farhodovna	
XIZMATLAR EKSPORTI HAJMINING OSHISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	730
Alixonov Mirzoulug'bek Pahlavonjon o'g'li	
KORXONALAR IQTISODIY RIVOLANISHIDAGI TO'SIQLAR VA ULARNI OLDINI OLISH ORQALI KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	735
Bobomirzayev Isroil	
ПЕРСПЕКТИВЫ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОГО КОМПЛЕКСА В УЗБЕКИСТАНЕ.....	739
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
O'ZBEK TILIDA FONO-GRAFOSTILISTIK VOSITALARNING XUSUSIYATLARI	749
Islomov Dilshod Shomurodovich	
OHANGARON DARYOSI SUV RESURLARIGA SANOAT KORXONALARINING TA'SIRINI TEZKOR ANIQLASH USLUBIYOTINI ISHLAB CHIQUISH	755
Aytmuratov Timurlan Paraxatovich, Abdullaev Botirjon Dadajonovich	
STRATEGIK MENEJMENT MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	759
Umarova Nilufar Abdulkaxor qizi	
KIMYO SANOATI OQOVA SUVLARI VA CHIQINDI ERITMALARDAN OG'IR RANGLI METALLARNI CHO'KTIRISHNING TADQIQOT USULLARI	763
Muzaffarov Umubek Umarovich, Xoliqulov Doniyor Baxtiyorovich, Aripov Avaz Rozikovich, Voxidov Baxriddin Raxmidinovich	
MEHNAT MIGRATSIYASI VA UNING KAMBAG'ALLIKKA TA'SIRI: INKLYUZIV IQTISODIYOT NUQTAI NAZARIDAN TAHLIL	769
Zokirova Manzura Ilhomovna	
FRANCHAYZINGNING HUDUDIIY RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI PANEL REGRESSIYASI VA MATEMATIK MODELASHTIRISH ASOSIDA TIZIMLI BAHOLASH	774
Xodjayev Anvar Rasulovich	
TASHKILOTLARDA XODIMLARNI BOSHQARISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	781
Rasulov Shohruxbek G'ulomjon o'g'li, Ibragimov Isroil Usmonovich	

TASHKILOTLARDA XODIMLARNI BOSHQARISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI

Rasulov Shohruxbek G'ulomjon o'g'li

Namangan davlat texnika universiteti mustaqil tadqiqotchisi

Ibragimov Isroil Usmonovich

Namangan davlat texnika universiteti

Email: isroiljonibragimov80@gmail.com

ORCID: 0009-0009-7608-9375

Annotatsiya. Maqolada xodimlarni boshqarish va ularning faoliyat samaradorligini oshirishga qaratilgan zamonaviy boshqaruv tizimlarini joriy etish masalalari tahlil qilinadi. Tadqiqotning asosiy maqsadi xodimlarni boshqarishning ustuvor yo'nalishlarini aniqlash, xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy qarashlarini o'rganish hamda ularni amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlarini baholashdan iborat. Shuningdek, xodimlarni boshqarishga oid evolyutsion yondashuvlar bosqichlarining mazmun-mohiyati, zamonaviy boshqaruv tizimini joriy etish vazifalari hamda ularni hal etish yo'llari yoritilgan.

Kalit so'zlar: kadrlar siyosati, xodimlarni boshqarish, xodimlarni boshqarish tizimi, xodimlarni boshqarish tamoyillari, KPI tizimi, personal faoliyati.

Abstract. The article examines the implementation of modern personnel management systems aimed at improving employee performance and organizational efficiency. The main objective of the study is to identify priority directions in personnel management, analyze the views of foreign and domestic scholars, and assess the possibilities of their practical application. In addition, the paper explores the essence of the stages of evolutionary approaches to personnel management, the tasks of introducing a modern management system, and the ways to address these challenges.

Keywords: personnel policy, personnel management, personnel management system, principles of personnel management, KPI system, personnel activities.

Аннотация. В статье анализируются вопросы внедрения современной системы управления персоналом и повышения эффективности его деятельности. Основной целью исследования является определение ключевых направлений управления персоналом, изучение взглядов зарубежных и отечественных учёных, а также оценка возможностей их практического применения. Кроме того, рассматривается сущность этапов эволюционных подходов к управлению персоналом, задачи внедрения современной системы управления и пути их решения.

Ключевые слова: кадровая политика, управление персоналом, система управления персоналом, принципы управления персоналом, система KPI, кадровая деятельность.

KIRISH

Bugungi kunda yurtimizda amalga oshirilayotgan keng ko'lamli iqtisodiy islohotlar boshqaruv nazariyasi va amaliyotining rahbar kadrlarni tayyorlashdagi o'rnini chuqur mushohada qilish va ilmiy jihatdan tadqiq etishni taqozo etmoqda. Mamlakatimizda ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotiga asoslangan demokratik,

erkin jamiyat barpo etishga qaratilgan tub islohotlar natijalari, ko'p jihatdan, mazkur sohadagi faoliyatning qay darajada samarali tashkil etilganiga bog'liqdir. Bu esa, o'z navbatida, ushbu yo'nalishda turli shakllarda namoyon bo'layotgan maqsadlar, manfaatlar va intilishlarni ro'yobga chiqarish uchun jamiyatni demokratlashtirish va yangilash, mamlakatni modernizatsiya qilish va isloh etish, uning iqtisodiy hamda siyosiy mustaqilligini mustahkamlash tamoyillariga tayanish zarurligini ko'rsatadi.

O'zbekiston iqtisodiyotini raqamlashtirish va ilg'or innovatsion texnologiyalarni rivojlantirish sharoitida boshqaruvning murakkab jarayonlarini mikro darajaga olib tushish shakllanayotgan boshqaruv tizimini tashkil etishdagi barcha elementlarni o'zaro mos holga keltirishni talab qiladi. Shu bois tashkilot faoliyatini baholashning yangi usul va shakllarini, jumladan, mehnat munosabatlari hamda ko'rsatkichlarini tahlil qilishning zamonaviy metodlarini ishlab chiqishga ehtiyoj yuzaga kelmoqda. Hozirgi o'ta globallashtirilgan sharoitda kadrlarning noto'g'ri tanlanishi tashkilotlar faoliyati uchun sezilarli yo'qotishlarga olib kelishi mumkin. Tashkilot rahbari yoki bevosita kadrlar (personal) bilan ishlovchi mutaxassis uchun kadrlarni tanlash jarayonida eng muhim jihat — insonning avval nima qilganini emas, balki kelgusida nimalarga qodir ekanini aniqlay olishdir. Shu ma'noda, kadrlarni tanlash va ishga qabul qilish, ularni boshqarish hamda salohiyatidan samarali foydalanish jarayonida jahondagi turli kompaniyalarda qo'llanilayotgan texnologiyalarni chuqur o'rganish va ularni milliy iqtisodiyotimiz sharoitida tatbiq etish yo'nalishlarini aniqlash dolzarb masala bo'lib qolmoqda.

Belgilangan maqsadlarga erishish va ishlab chiqilgan rejalarni muvaffaqiyatli amalga oshirish bevosita rahbar kadrlar salohiyatiga bog'liqdir. Tajribali menejerlar faoliyati shuni ko'rsatadiki, ularning aksariyati muvaffaqiyatga asosan o'z bilimlari, tajribasi va intuitiv qarorlariga tayangan holda erishgan. Hozirgi kunda rahbar kadrlarning shaxsiy samaradorligi va boshqaruv kompetensiyalarining namoyon bo'lishini Li Yakokka, Genri Ford, Akio Morita kabi mashhur menejerlar tajribasida ko'rish mumkin. Rahbar kadrlarning kasbiy muvaffaqiyatini belgilovchi asosiy boshqaruv kompetensiyalarini shakllantirish davlat fuqarolik xizmatida faoliyat yuritayotgan har bir rahbar uchun muhim ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA DOIR ADABIYOTLAR SHARHI

Boshqaruv kadrlarining samaradorligini oshirish hamda ularni boshqarish bilan bog'liq muammolar S. Marr, R. L. Daft, M. Armstrong, M. Cummings kabi xorijiy olimlarning ilmiy ishlarida keng yoritilgan. Ular tomonidan menejmentning umumiy masalalari bilan bir qatorda, inson resurslarini boshqarish bilan bog'liq turli yo'nalishlar ham atroflicha tahlil qilingan. Xodimlarni boshqarish sohasidagi muammolarni hal etishda MDH mamlakatlari olimlaridan R. A. Aitov, T. B. Bazarov, V. D. Gimpelson, N. A. Jdankin, T. V. Zatseva, L. D. Kartashova, A. Ya. Kibanov, I. A. Oganesyanyan, A. I. Rofo va boshqa tadqiqotchilar muhim ilmiy hissa qo'shgan. Ushbu muammolarning O'zbekiston sharoitida hal etilishiga xos jihatlar Q. X. Abdurahmonov, D. N. Rahimova, N. K. Zokirova, G. G. Nazarova, R. I. Nurimbetov, Sh. R. Mirzajonov, R. X. Mo'minova, G. Q. Abdurahmonova va boshqa olimlar tomonidan ma'lum darajada o'rganilgan. Ularning ilmiy ishlarida xodimlarni boshqarishning umumiy nazariy va ayrim uslubiy masalalari yoritilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotning metodologik asosini xodimlarni boshqarish va ularning malakasini muntazam oshirib borish hamda rivojlantirish sohasidagi qonun osti va me'yoriy-huquqiy hujjatlar tashkil etadi. Xususan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi PF-4749-sonli Farmoni [23] hamda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi [1] mazkur tadqiqotning normativ-huquqiy asoslari sifatida qabul qilindi.

Bundan tashqari, mazkur farmon va qararlarda belgilangan talablar asosida xodimlarni boshqarishda ularning malakasini muntazam oshirish orqali raqobatbardoshligini ta'minlash, zamonaviy boshqaruv tamoyillari va konsepsiyalarini joriy etish, boshqaruv tizimida xodimlarni boshqarish hamda ularning faoliyatini baholashda KPI (Key Performance Indicators) tizimini qo'llashga yo'naltirilgan islohotlarni davom ettirishning asosiy yo'nalishlari bo'yicha taklif va tavsiyalar ishlab chiqildi. Tadqiqot jarayonida jarayonli yondashuv, qiyosiy va tizimli tahlil, analiz va sintez, induksiya va deduksiya usullaridan keng foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

"MEHMASH" mas'uliyati cheklangan jamiyati Davlat mulkini boshqarish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash qo'mitasi Namangan viloyati boshqarmasining 1995-yil 7-dekabrda 314/k-po-sonli davlat korxonasini ochiq aksiyadorlik jamiyatiga aylantirish to'g'risidagi buyrug'iga asosan tashkil etilgan hamda Namangan shahar hokimining 1995-yil 22-dekabrda 12/1054-sonli qarori bilan davlat ro'yxatidan o'tkazilgan "MEHMASH" aksiyadorlik jamiyatining tashkiliy-huquqiy shaklini o'zgartirish natijasida tashkil etilgan.

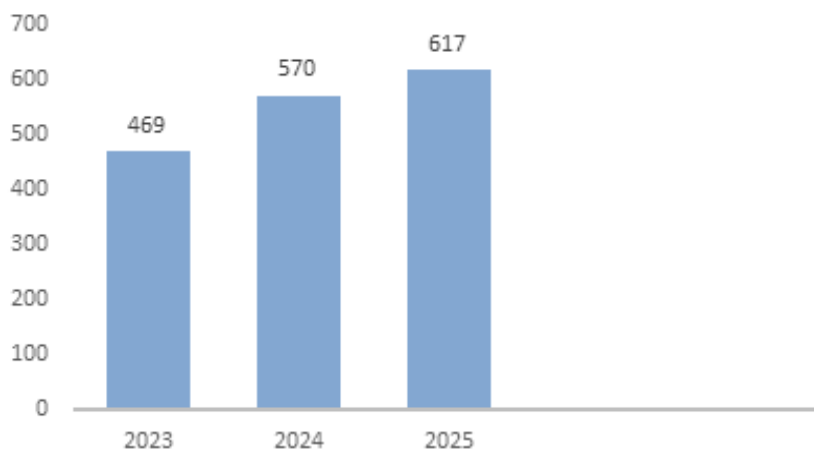
“Mehmash” kompaniyasi yurtdoshlarimiz uchun qulaylik va yengillik yaratish maqsadida ishlab chiqariladigan mahsulot turlari va hajmini kengaytirdi. Sifat va narx uyg'unligiga qo'shimcha ravishda keng assortiment joriy etildi, ya'ni barcha turdagi samorez mahsulotlarini o'z yurtimizda xarid qilish imkoniyati yaratildi.

Yurtimizda va qo'shni mamlakatlarda qurilish sohasining jadal rivojlanib borayotgani kuzatilmoqda. Ushbu holatni inobatga olgan holda, kompaniyada universal samorezlar, PVX shaybali metall samorezlar, anker boltlar va sendvich panel samorezlari kabi mahsulotlar o'zlashtirildi hamda tom, presshayba, dyubel va deraza romlari uchun mo'ljallangan mahsulotlar ishlab chiqarish hajmi oshirildi(1-jadval).

1-jadval. “MEHMASH” MChJ ko'rsatkichlarining tahlili

Ko'rsatkichlar		2023-y.	2024-y.	2025-y. (6 oylik)
Korxona ko'rsatkichlari	Rejadagi mahsulot (o'z o'lchov birligida)	14 000 tn	13 000 tn	6 000 tn
	Ishlab chiqarilgan mahsulot (o'z o'lchov birligida)	14 568 tn	13 502 tn	6 817 tn
	Ishlab chiqarish jarayonidagi tejamkorlik (elektr energiyasi, yoqilg'i, gaz-mazut va h.k.)	1 mlrd so'm	1,8 mlrd so'm	1,2 mlrd so'm
	Olingan sof foyda (so'm)	5,8 mlrd	8,8 mlrd	6,2 mlrd
Shaxsiy ko'rsatkichlar	Rejadagi mahsulot (o'z o'lchov birligida)	14 000 tn	13 000 tn	6 000 tn
	Ishlab chiqarilgan mahsulot (o'z o'lchov birligida)	14 568 tn	13 502 tn	6 817 tn
	Ishlab chiqarish jarayonidagi tejamkorlikka qo'shgan hissasi (elektr energiyasi, yoqilg'i, gaz-mazut va h.k.)	1 mlrd so'm	1,8 mlrd so'm	1,2 mlrd so'm
	Keltirgan sof foydasi (so'm)	5,8 mlrd	8,8 mlrd	6,2 mlrd

2023-yilda jamiyat faoliyatida o'rtacha 469 nafar ishchi-xodim mavjud bo'lgan bo'lsa, 2024-yilda ularning soni 570 nafarni, 2025-yilda esa 617 kishini tashkil etgan. Jumladan, boshqaruv xodimlari — 61 nafar, muhandis-texnik xodimlar — 43 nafar, mutaxassis xodimlar — 47 nafar, ishchilar esa 466 nafarni tashkil etadi(1-rasm).

1-rasm. “MEHMASH” MChJda ishchi-xodimlar soni dinamikasi

Rahbar faoliyatini baholash mezonlari quyidagilardan iborat:

1. samaradorlikni takomillashtirish, ish yoki xizmat ko'rsatish sifatining amaliyligi, jumladan ish yuritish hajmining sezilarli qisqarishi;
2. mablag'larni tejash;
3. lavozim bo'yicha majburiyatlarni belgilangan muddatlarda bajarish;
4. yuqori rahbarlik tarkibiga bo'ysunuvchi xodimlarning lavozim majburiyatlarini sifatli va samarali bajarish ko'rsatkichlari.

Rahbarlarning professional faoliyati “muvaqqiyatli”, “qoniqarli” va “qoniqarsiz” toifalarida baholanadi. Ushbu usul orqali baholashning salbiy jihati shundaki, xodimlarning ish faoliyatini kuzatishda subyektiv yondashuv mavjud bo'lib, nazorat qiluvchi organ xodimning ayrim harakatlariga asoslanib baho beradi.

“Xodimlarni boshqarish” kategoriyasini tadqiq etish jarayonida O‘zbekiston Respublikasi mehnat qonunchiligi bilan bog‘liq hujjatlar tahlil qilinganda, tashkilot xodimlari mehnat mazmunining tavsiflari va ko‘rsatkichlari tizimiga ko‘ra bir necha toifalarga ajratilgani hamda ularga alohida ta‘riflar berilgani aniqlandi. Unga ko‘ra, “Xizmatchilarning asosiy lavozimlari va ishchilar kasblari klassifikatori” asosida O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti va Vazirlar Mahkamasining qarorlari bilan tashkil etilgan davlat korxonalari, muassasalari va tashkilotlarida, xo‘jalik boshqaruvi organlarida, shuningdek ustav kapitalida davlat ulushi 50 foizdan ortiq bo‘lgan tashkilotlarda faoliyat yurituvchi xodimlar mehnat mazmunining tavsiflari va ko‘rsatkichlari tizimiga muvofiq ravishda tasniflangan.

Hozirgi vaqtda O‘zbekistonda rivojlangan mamlakatlar tajribasidan foydalanish asosida xodimlarni boshqarish tizimini optimallashtirish uchun barcha shart-sharoitlar mavjud. Shu bilan birga, mamlakatdagi barcha korxonalar ham mazkur ilg‘or tajribalarga murojaat qilmay, ko‘pincha eski ma‘muriy-buyruqbozlik iqtisodiyoti sharoitiga xos bo‘lgan, eskirgan xodimlarni boshqarish usullaridan foydalanishda davom etmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa sifatida aytish mumkinki, xodimlarni boshqarish tizimi samaradorligini oshirishga qaratilgan tadqiqot natijalari asosida quyidagi taklif va tavsiyalarni ishlab chiqish imkoniyati yuzaga keldi:

- xodimlarni tanlash, joy-joyiga qo‘yish hamda yuqori lavozimlarga ko‘tarishda ularning kasbiy malaka darajasi, mehnatga munosabati, axloqiy sifatleri va faoliyat natijalariga har tomonlama hamda obyektiv baho berish zarur. Kasbiy faoliyatni baholashda ochiqlik va tenglik tamoyillariga asoslangan tanlov mexanizmlaridan foydalanish maqsadga muvofiq;

- barcha tashkilotlarda samaradorlikning muhim ko‘rsatkichi hisoblangan KPI (Key Performance Indicators) tizimini joriy etish lozim. Ushbu tizim tashkilotlarda mehnatga haq to‘lashning motivatsion va samarali mexanizmini aniq ko‘rsatkichlar asosida baholash imkonini beradi;

- xalqaro tajribalarni tizimli tahlil qilish asosida milliy mexanizmni ishlab chiqish va uni davr talablariga mos ravishda muntazam takomillashtirib borish, shuningdek mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari mos kadrlar tayyorlashga yo‘naltirilgan HR (Human Resources) tizimini shakllantirish va izchil rivojlantirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. Базаров Т.Ю. (2006). Управление персоналом. – М.: С. 173.
2. Каришина И.Е. (2014). Подбор кадров – важная задача современной государственной службы. Журнал Наука и современность. Выпуск № 27.
3. Равшанов Ф.Р. (2009). Ўзбекистон Республикасида раҳбар кадрлар танлаш асослари. Сиёсий фанлари доктори илмий даражасини олиш учун тақдим этилган диссертация. – Т.: Б. 251.
4. Парабеллум А., Меркулов А., Мрочковский Н. (2014). Кузница кадров. Как создать очередь желающих работать у вас. – Москва: ПИТЕР. С. 73.
5. Шкляр Т.Л. (2014). Анализ профориентации персонала при проведении собеседования. // Журнал Экономика и современный менеджмент: теория и практика. № 40. УДК 33.
6. Марр С., Шмидт Г. (2009). Управление персоналом в условиях социальной рыночной экономики. – М.: С. 66.
7. Дафт Р.Л. (2010). Менеджмент. – СПб.: С. 134.
8. Армстронг М. (2012). Практика управления человеческими ресурсами. – М.: С. 212.
9. Каминг М.А. (2015). Теория и практика менеджмента персонала. – М.: Новости. С. 35.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100